Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (Judecător: Gheorghe Ciobanu)
Dosarul nr.2a-170/25 (2-18104884-03-2a-03022025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

12 noiembrie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii: Mariana Sajin și Alina Țihonschi
Grefier Nadejda Macovei

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de reprezentantul apelantului Enachi Mihail, avocatul Leșan Nicolae și cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului Garștea Alexandru, avocatul Culeac-Reul Natalia, împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Enachi Mihail în contradictoriu cu Garștea Alexandru, *****, Botnari Rada cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, precum și constatarea nulității contractului de donație nr. 8547 din 17.12.2018 și a cererii reconvenționale depusă de Garștea Alexandru în contradictoriu cu Enachi Mihail privind constatarea nulității contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 19 iulie 2018, reclamantul Enachi Mihail s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Garștea Alexandru solicitând încasarea datoriei în mărime de 5 000,00 Euro, penalității în mărime de 6 600 Euro, dobânzii de întârziere în mărime de 287,40 euro și cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din 19 martie 2019, reclamantul Enachi Mihail acționând prin intermediul avocatului său, Leșan Nicolae a depus o cerere de

majorare a cerințelor din acțiune, împotriva lui Garștea Alexandru și ***** solicitând: încasarea de la Garștea Alexandru în beneficiul lui Enachi Mihail datoriei în mărime de 5 000,00 Euro, a penalității în mărime de 6 600 Euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 287,40 euro; constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare (donație) nr. 8547 din 17 decembrie 2018, a tranzacției înregistrată încheiate de ÎS Registru, Departamentul Cadastru în Registru bunurilor imobile la aceeași dată sub nr. 8901/18/21376, încheiat între Garștea Alexandru și *****, ca fiind un act juridic civil încheiat contrar legii, fictiv și încheiat cu încălcarea interdicției de a dispune de bunurile imobile. Încasarea din contul lui Garștea Alexandru și ***** în beneficiul lui Enachi Mihail toate cheltuielile de judecată. (f.d. 51-53 Vol. I)

La 25 iunie 2021, Garștea Alexandru acționând prin intermediul avocatului Guleac-Reul Natalia, a depus o acțiune reconvențională prin care a solicitat constatarea nulității contractului de împrumut nr. 01/2027 din 18 septembrie 2017, încheiat între Enachi Mihail și Garștea Alexandru și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 133-138 vol.I)

Prin hotărârea judecătoria Orhei, sediul Telenești din 30 iunie 2022, s-a hotărât admiterea parțială a cererii de chemare în judecată a lui Enachi Mihail împotriva lui Garștea Alexandru, privind încasarea datoriei, declararea nulității contractului de vînzare-cumpărare nr. 8547 din 17.12.2018 și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Garștea Alexandru (c/p *****, domiciliat în *****) în beneficiul lui Enachi Mihail (c/p *****, domiciliat ***** *****) suma împrumutului în mărime de 5 000 (cinci mii, 00) EURO, 287,40 (două sute optzeci și șapte,40) EURO dobânda de întîrziere și cheltuielile de judecată în mărime de 5 500 (cinci mii cinci sute,00) lei în rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată. S-a respins cererea reconvențională a lui Garștea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail Botnari Valeriu, privind constatarea nulității contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău 07 februarie 2023, s-a admis cererile de apel depuse de avocatul Leșan Nicolae în interesele lui Enachi Mihail și de către avocatul Culeac Reul Natalia în interesele lui Garștea Alexandru. S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 iunie 2022, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Enachi Mihail împotriva lui Garștea Alexandru privind încasarea datoriei, penalității, dobînzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.8547 din 17.12.2018 și cererea reconvențională înaintată de avocatul Culeac-Reul Natalia în interesele lui Garștea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail și Botnari Valeriu privind constatarea nulității contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în Judecătoria

Orhei, sediul Telenești, în alt complet de judecată (f.d. 49-60 vol. II).

Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 27 iunie 2023, s-a introdus în proces Botnari Rada, născută la *****, domiciliată în ***** în calitate de copârât în procesul civil intentat la cererea de chemare în judecată formulată de către Enachi Mihail împotriva lui Garștea Alexandru și *****, cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, precum și constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și a cererii reconvenționale înaintată de avocatul Culeac-Reul Natalia în interesele lui Garștea Alexandru privind constatarea nulității contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017. (f.d.103-104 vol. II)

Reclamantul la 20 martie 2023, în Judecătoria Orhei, sediul Telenești, în conformitate cu Decizia din 07 februarie 2023 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, a fost înregistrată pentru rejudecare cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Enachi Mihail împotriva lui Garștea Alexandru cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, precum și constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și a cererii reconvenționale înaintată de către avocatul Culeac-Reul Natalia în interesele lui Garștea Alexandru privind constatarea nulității contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017, fiindu-i repartizată judecătorului Gheorghe Ciobanu

În motivarea acţiunii civile, reclamantul Enachi Mihail a invocat că, la 18 septembrie 2017 în calitate de creditor „împrumutător” a încheiat cu Garștea Alexandru, în calitate de debitor „împrumutat”, contractul de împrumut nr.01/2017.

Afirmă faptul că, conform contractului de împrumut dânsul a transmis în proprietatea lui Garștea Alexandru mijloace bănești în sumă de 5 000,00 Euro, respectiv Garștea Alexandru s-a obligat să restituie suma de 5 000,00 Euro până la data de 1 noiembrie 2017.

Reiterează că, astfel, Garștea Alexandru, în calitate de debitor-împrumutat nu a executat obligațiile contractuale, rezultate din contractul de împrumut nr. 01/2017 din 18 septembrie 2017 și la moment debitorul Garștea Alexandru înregistrează restanțe în mărime de 5 000,00 Euro cu titlul de datorie, suma de 6 600,00 Euro cu titlul de penalitate, calculate potrivit pct.3 din contract în temeiul art.268 lit.a), art.624 alin.(1) și art.625 alin.(1) Cod Civil în total suma de 11 600,00 Euro.

Solicită reclamantul Enachi Mihail încasarea de la Garștea Alexandru în beneficiul lui Enachi Mihail a sumei de 5 000,00 Euro, cu titlul de datorie, penalitatea în mărime de 6 600 Euro, dobânda de întârziere în mărime de 287,40 Euro, precum și cheltuielile de judecată.

Ulterior, avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Enachi Mihail a depus cerere de majorare a cerințelor împotriva lui Garștea Alexandru și *****, solicitând încasarea de la Garștea Alexandru în beneficiul lui Enachi Mihail a sumei de 5 000,00 Euro cu titlul de datorie, penalitatea în mărime de 6 600 Euro, dobânda de întârziere în mărime de 287,40 Euro, constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.8547 din 17 decembrie 2018, încheiat între Garștea Alexandru și *****, încasarea solidară din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de majorare a cerințelor a indicat că, pe rolul instanței de judecată se află spre examinare cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Enachi Mihail împotriva lui Garștea Alexandru cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Susține că, totodată la înaintarea acțiunii a solicitat și aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale pârâtului Garștea Alexandru în limitele valorii acțiunii, în ordinea prevăzută de art. 177 alin.(2) CPC.

Reține faptul că, în temeiul încheierii nr. 2-403/2018 din 10 decembrie 2018, instanța de judecată a dispus admiterea cererii cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, aplicând sechestru asupra bunurilor pârâtului Garștea Alexandru în limita valorii acțiunii de 11 600 euro.

Relevă că, despre faptul emiterii încheierii despre aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii pârâtul Garștea Alexandru a fost informat, fapt confirmat și prin lucrările dosarului judiciar.

Specifică că, urmărind intenționat scopul neadmiterii executării unei eventuale hotărâri judecătorești, la data de 17 decembrie 2018, Garștea Alexandru a înstrăinat proprietatea sa și anume terenul cu nr. cadastral *****, casa de locuit individuală cu număr cadastral *****.01 și construcțiile accesorii cu număr cadastrale *****.02, *****.03, *****.04, tranzacția fiind înregistrată la aceiași data la ÎS „Registru”.

Invocă faptul că, noul proprietar al bunurilor imobile sus indicate este *****.

Menționează că, pârâtul Garștea Alexandru, acționând intenționat, cunoscând despre faptul emiterii încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, urmărind intenționat scopul neadmiterii executării unei eventuale hotărîri judecătorești a înstrăinat la data de 17 decembrie 2018 bunurile ce-i aparțin cu drept de proprietate lui *****.

Concluzionează că, actul de vânzare-cumpărare este lovit de nulitate absolută, fiind încheiat cu încălcarea interdicției de a dispune de un bun, precum și

fiind un act juridic fictiv, încheiat pentru a face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești ce se va pronunța în cauza civilă.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art.art.216 alin.(1), 217, 220 alin.(1), 221 alin.(1), 232, 219 Cod Civil.

La 23 iunie 2021, avocatul Culeac-Reul Natalia acționând în interesele lui Garștea Alexandru a depus cerere reconvențională împotriva lui Enache Mihail privind constatarea nulității contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017.

În motivarea cererii reconvenționale avocatul Culeac-Reul Natalia a menționat că, consideră contractul de împrumut pasibil de a fi anulat, ținând cont că acesta este fictiv, având de fapt un alt scop decât cel indicat în contract, indicând că acesta urmează a fi anulat și din considerentul lipsei consimțământului împrumutătorului Garștea Alexandru, care locuiește și muncește peste hotarele Republicii Moldova mai exact în Anglia.

Susține că, Garștea Alexandru înainte de a lucra în Anglia a lucrat în Italia, unde a locuit la mai multe gazde. În timpul aflării sale în Italia a cunoscut-o pe *****, sora reclamantului Enachi Mihail care i-a propus să locuiască la ea la gazdă. În timpul când locuia la *****, de mai multe ori i-a propus să achite gazda, însă ultima refuza, din considerentul că Garștea Alexandru, în schimbul chiriei, cumpăra cele necesare pentru gospodărie ca produse alimentare și alte bunuri, ducea copilul Viorică Enachi la grădiniță în timpul când nu avea de lucru. La ***** a locuit la gazdă aproximativ un an și jumătate, în perioada anului 2012-2013. După acesta a revenit în țară și-a perfectat actele, și s-a întors înapoi în Italia, de unde din motivul că nu și-a găsit de lucru, a plecat în Anglia la muncă.

Menționează că, astfel la data de 04 decembrie 2017, aflându-se în Anglia a fost telefonat de o persoană necunoscută care i-a spus să iasă afară în ogradă, persoana cu care a discutat era moldovean, deoarece convorbirea la telefon a fost în limba română și care mai apoi s-a prezentat a fi Enachi Mihail.

Relevă că, Enachi Mihail i-a spus că pentru faptul că a locuit la sora sa ***** și nu a achitat gazda, și este dator cu suma de 2 000,00 Euro, Garștea Alexandru având intenții de bună credință și neștiind care sunt adevăratele intenții ale lui Enachi Mihail, a recunoscut că a locuit la sora acestuia și nu a achitat gazda și este de acord să achite suma de 2 000,00 Euro, dar i-a comunicat reclamantului că nu poate să achite imediat această sumă și că o va face peste o perioadă de timp, prin transfer pe contul care va fi prezentat, fapt cu care Enachi Mihail a fost de acord.

Indică faptul că, în timpul discuției Enachi Mihail a scos un contract de împrumut în care era indicată suma de două mii Euro, comunicând că acesta va fi ca o asigurare a faptului achitării sumei datorate și a confirmării acestei creanțe.

Notează că, la momentul semnării, Garștea Alexandru nu a citit integral contractul de împrumut, doar a făcut cunoștință cu obiectul acestuia și că valoarea contractului era de 2 000,00 Euro, nu a primit o copie a contractului, dar Enachi Mihail i-a confirmat că copia contractului o va da după ce va transfera suma de 2 000,00 Euro.

Menționează pârâtul/reclamantul Garștea Alexandru că, peste aproximativ o săptămână de la data discuției cu reclamantul Enachi Mihail, la data de 12 septembrie 2017, a transferat suma de 1 770 de lire sterline, echivalentul a 2 000,00 Euro.

Susține pârâtul/reclamantul Garștea Alexandru că, la data de 15 martie 2018, la domiciliul lui a venit o scrisoare din partea lui Enachi Mihail, prin care era somat pe cale amiabilă să-i achite suma de 5 000,00 Euro și a penalităților, care în total constituia suma de 11 600,00 Euro.

Invocă pârâtul/reclamant Garștea Alexandru drept ilegal contractul de împrumut, acestuia atribuindu-se caracterul fictiv, deoarece consimțământul lui Garștea Alexandru la încheierea prezentului act este viciat, din următoarele considerente, că încheierea contractului de împrumut a fost semnat doar pentru a garanta stingerea unei obligații ce rezultă din raporturile juridice de locațiune, astfel, în colaborare cu prevederile art. 207 din Codul civil, potrivit căruia actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect. Cauza actului juridic se prezumă până la proba contrară. Este ilicită cauza care contravine legii, ordinii publice sau bunurilor moravuri.

Menționează că, scopul ilicit, precum și caracterul fictiv al contractului încheiat a urmărit încasarea ilegală de către reclamant a unei sume de bani, care de fapt nu îi aparține, ce se probează prin faptul că urmare a încheierii contractului de împrumut, pârâtul a restituit suma ce o datora în raport cu sora reclamantului.

Solicită pârâtul/reclamant Garștea Alexandru constatarea nulității contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017 încheiat între Enachi Mihail și Garștea Alexandru.

În drept, reclamantul Garștea Alexandru și-a fundamentat cererea reconvențională în temeiul dispozițiilor art. art.216, 217, 219, 228, Cod civil.

La 30 ianuarie 2024, avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Enachi Mihail a depus cerere de majorare a cerințelor împotriva lui Garștea Alexandru, ***** și Botnari Rada, solicitând încasarea de la Garștea Alexandru în beneficiul lui Enachi Mihail a sumei de 5 000,00 Euro, cu titlul de datorie, penalitatea în mărime de 6 600 EUR, dobânda de întârziere în mărime de 4 972,57 Euro pentru perioada de 01.11.2017-28.01.2024, constatarea nulității contractului de donați nr.8547 din 17 decembrie 2018, încheiat între Garștea Alexandru și *****, încasarea solidară din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de majorare a cerințelor a indicat că, pe rolul instanței de judecată se află spre examinare cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Enachi Mihail împotriva lui Garștea Alexandru, ***** și Botnari Rada cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de judecată și constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.8547 din 17.12.2018, precum și cererea reconvențională a lui Garștea Alexandru privind constatarea nulității contractului de împrumut la nr.01/2017 din 18.09.2017.

Susține că, în temeiul încheierii din 20 noiembrie 2023, instanța de judecată a dispus obligarea Serviciului cadastral teritorial Telenești de a prezenta contractul de donație nr. 8547 din 17.12.2018, în baza căruia ***** a devenit noul proprietar al terenului cu număr cadastral ***** și a construcțiilor amplasate pe acest teren. Astfel, Serviciului cadastral teritorial Telenești a remis contractul de donație nr.8547 din 17.12.2018, din care considerente solicită constatarea nulității contractului de donație nr.8547 din 17.12.2018, cu temeiurile de fapt și de drept indicate în cererea inițială de majorare a cerințelor.

De asemenea, solicită și majorarea dobânzii de întârziere în sumă de 4 972,57 Euro, calculată în conformitate cu prevederile art.942 alin.(2) și art.1244 alin.(5) Cod civil, pentru perioada din 01 noiembrie 2017-28 ianuarie 2024.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art.art.216 alin.(1), 217, 219, 220 alin.(1), 221 alin.(1), 232, 512, 513, 530-531, 572, 583, 602, 617, 619, 668, 867, 871, 872 Cod Civil.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Enachi Mihail împotriva lui Garștea Alexandru, *****, Botnari Rada cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, precum și constatarea nulității contractului de donație nr. 8547 din 17.12.2018, ca fiind neîntemeiată.

- S-a anulat măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 10 decembrie 2018, prin care s-a pus sechestru asupra bunurilor mobile și imobile ce aparțin pârâtului Garștea Alexandru *****a.n.***** IDNP *****, cu domiciliu ***** în limita valorii acțiunii în mărime de 11 600 EUR.
- S-a respins cererea reconvențională depusă de Garștea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail privind constatarea nulității contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, reprezentantul apelantului Enachi Mihail, avocatul Leșan Nicolae la data de 09 noiembrie 2024, o contestă cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată formulată de Enachi Mihail împotriva lui Garștea Alexandru, *****, Botnari Rada cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, precum și constatarea nulității contractului de donație nr. 8547 din 17.12.2018 să fie admisă integral.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, reprezentantul apelantului Garștea Alexandru, avocatul Culeac-Reul Natalia la data de 15 noiembrie 2024, o contestă cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea reconvențională depusă de Garștea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail privind constatarea nulității contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017 să fie admisă.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 30 octombrie 2024, astfel, apelurile din 09 noiembrie 2024 și din 15 noiembrie 2024 au fost declarate în termen.

Argumentele părților:

La 18 martie 2025 reprezentantul apelantului Enachi Mihail, avocatul Leșan Nicolae a înregistrat cererea de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își întemeiază apelul.

În motivarea apelului, reprezentantul apelantului Enachi Mihail, avocatul Leșan Nicolae a menționat că, la 19 iulie 2018, Enachi Mihail s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Garștea Alexandru solicitând încasarea datoriei în mărime de 5 000,00 Euro, penalității în mărime de 6 600 Euro, dobânzii de întârziere în mărime de 287,40 euro și cheltuielilor de judecată.

Reține faptul că, la materialele cauzei civile se regăsește copia contractului de împrumut din 18 septembrie 2017, autentificată de către avocat, iar în ședința de judecată a fost prezentat originalul contractului de împrumut, în baza căruia se solicită încasarea datoriei. Cu referire la originalul contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18 septembrie 2017, invocă și constatările din ordonanța procurorului în Procuratura raionului Telenești, Anatolie Bunduchi din 05 februarie 2024 menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2024, unde se invocă faptul că, în cadrul urmării penale a fost dispus efectuarea expertizei care a stabilit

că textul tipar din contractul de împrumut cu nr. 01/2017 din 18.09. 2017 atât de pe pagina nr.1 cât și de pe pagina nr. 2 a contractului de împrumut sunt executate cu ajutorul tehnic de multiplicare - imprimantei Inkjet, inițial fiind executat textul de tipar al paginii nr. 1 și pagina nr. 2 a contractului de împrumut, ulterior au fost executate textul manuscris din rubrica din rubrica semnătura împrumutatului și semnăturile din rubricile împrumutător și împrumutat. La fel, conform raportului de expertiză judiciară nr. 2998 - 3012 din 07.12.2020, rezultă din concluziile prezentate la întrebările 1-3 exclud posibilitatea/versiunea ordonatorului expertizei judiciare privind executarea contractului de împrumut în litigiu prin metoda utilizării unei file originale a doua (pagina a doua) a altui contract, semnat de părți anterior, pe partea reversă iar apoi după aceasta fiind creată pagina unu a contractului în litigiu. Astfel, în cadrul urmării penale prin probele acumulate nu a fost dovedit faptul confecționării, deținerii și folosirii unui contract de împrumut cu date false de către Enachi Mihail, precum și fapt de falsificare a probelor în procesul civil de către aceasta în calitate reclamant. Rapoartele de expertiză efectuate în cadrul penale au fost efectuate de pe originalul contractului de împrumut nr. 01.2017 din 18.09 2017, fapt confirmat prin ordonanța de ridicare și a procesului verbal de ridicare din data de 19 aprilie 2019, conform căruia organul de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Telenești a ridicat de la Enachi Mihail originalul contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017.

A invocat faptul că, în cadrul procedurii civile și în fața organului de urmărire penală, apelantul/reclamant a depus și a prezentat contractul de împrumut în original. Acesta a fost examinat atât în instanță, cât și în fața organului de urmărire penală, fiind un document esențial pentru soluționarea corectă a cauzei. Instanța de fond nu a luat în considerare în mod corespunzător probele administrate în cauză, în special ordonanța din 05 februarie 2024, care s-a constatat că nu a fost dovedit faptul confecționării, deținerii și folosirii unui contract de împrumut cu date false de către Enachi Mihail, precum și fapt de falsificare a probelor în procesul civil de către aceasta în calitate reclamant. De altfel, instanța de fond, reține legalitatea contractului de împrumut invocând că pârâtul Garștea Alexandru nu a făcut nici dovada existenței nici un temei de nulitate prin prisma art. 207 Cod Civil, iar pe de altă parte, respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Enachi Mihail privind încasarea datoriei.

Mai reține că, la data de 18 septembrie 2017 Enachi Mihail în calitate de creditor ”împrumutător” a încheiat cu Garștea Alexandru, în calitate de debitor ”împrumutat”, contractul de împrumut nr.01/2017. Conform contractului de împrumut Enachi Mihail a transmis lui Garștea Alexandru mijloace bănești în sumă de 5 000,00 Euro, respectiv Garștea Alexandru s-a obligat să restituie suma de 5 000,00 Euro până la data de 1 noiembrie 2017. Ca urmare a neexecutării

obligațiilor contractuale de către Garștea Alexandru, în calitate de debitor - împrumutat, rezultate din contractul de împrumut nr.01/2017 din 18 septembrie 2017, la moment debitorul/pârât Garștea Alexandru înregistrează restanțe în mărime de 5 000,00 Euro, cu titlul de datorie.

Menționează apelantul că, contractul de împrumut din 18 septembrie 2017, atestă că Garștea Alexandru a împrumutat de la Enachi Mihail sumei de 5 000 Euro. Or, la materialele dosarului lipsesc probe care ar confirma achitarea de către Garștea Alexandru a datoriei menționate, astfel contrar obligațiunilor asumate prin contractul de împrumut din 18 septembrie 2017, în coroborare cu prevederile Codul civil, nu a achitat datoria.

Apelantul reține că, intimatul Garștea Alexandru, acționând cu rea intenție, cunoscând despre faptul depunerii cererii de chemare în judecată de către Enachi Mihail, iar ulterior emiterea încheierii instanței de judecată/judecătorului la nr.2-403/2018 din 10 decembrie an. 2018, fapt confirmat și prin lucrările dosarului judiciar, urmărind scopul neadmiterii executării unei eventuale hotărâri judecătorești, la data de 17 decembrie an. 2018 a donat proprietatea sa imobiliară intimatului ***** (care este socrul lui Garștea Alexandru) - actul de donație fiind lovit de nulitate absolută ca fiind încheiat cu încălcarea interdicției de a dispune de un bun fiind un act juridic, încheiat anume pentru a face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești ce se va pronunța în prezenta cauză - în ordinea prevederilor art. 216 alin. (1), art. 217, art. 220 alin. (1), art. 221 alin. (1) și art. 232 Codului civil, cu efectele legale prevăzute la art. 219 Codului civil.

Se mai invocă faptul că, instanța de judecată a considerat că nu există o legătură cauzală între încheierea contractului de donație și supoziția reclamantului, motiv pentru care a respins acțiunea. Consideră însă că acest argument este neîntemeiat, având în vedere că există dovezi clare în dosar care confirmă că Botnari Valeriu și Botnari Rada sunt socrii intimatului Garștea Alexandru, fapt ce se confirmă și prin ordonanța din 05 februarie 2024, prin care Enachi Mihail a fost scos de sub urmărire penală. Această relație de rudenie între Botnari și intimatul Garștea este relevantă pentru stabilirea unei posibile legături între actele respective și acțiunile intimatului, iar instanța nu a evaluat corect aceste dovezi.

În aceste condiții, apelantul consideră că, instanța de fond a greșit în aprecierea faptelor și a aplicării corecte a normelor de drept, deoarece contractul de donație încheiat între Garștea Alexandru și *****, nu respectă condițiile esențiale pentru validitatea acestuia. În speță, donația a fost încheiată fără intenția de a produce efecte juridice, fapt ce face ca acesta să fie lovit de nulitate absolută conform prevederilor Codului Civil, iar instanța nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și constatările din ordonanța și circumstanțele reținute, care determină caracterul formalist al hotărârii Judecătoriei Orhei, s. Telenești din 30 octombrie

2024, și că prima instanță fără a face o analiză necesară, pripit a hotărât despre netemeinicia acțiunii în parte, fiind pasibilă de casare, ca nelegală și prejudiciabilă drepturilor și intereselor apelantului Enachi Mihail.

Solicită instanţei de apel, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri cu încasarea din contul pârâtului Garștea Alexandru în beneficiul reclamantului Enachi Mihail, suma de 5.000 Euro cu titlu de datorie, suma de 6.600 Euro cu titlul de penalitate calculată și suma de 4.972,57 Euro, cu titlul de dobândă de întârziere - debite pretinse de către reclamant în baza contractului de împrumut la nr. 01/2017 din 18 septembrie an. 2017; constatarea nulității contractului de donație la nr. 8547 din 17 decembrie an. 2018, autentificat de notar Sandu Ina, actul de donație înregistrat de «Registru» ÎS/Departamentul Cadastru în Registrul bunurilor imobile, la aceeași dată sub nr. 8901/18/21376, ca fiind un act juridic civil încheiat contrar legii cu încălcarea interdicției de a dispune de bunurile imobile, în temeiul actului judecătoresc. Compensarea din contul intimaților în beneficiul apelantului, toate cheltuielilor de judecată, suportate efectiv de partea reclamantă la înaintarea și examinarea litigiului în prezenta cauză.

Reprezentantul apelantului Garştea Alexandru, avocatul Culeac-Reul Natalia la 19 martie 2025 a înregistrat cererea de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își întemeiază apelul solicitând casarea parţială a hotărîrii judecătoriei Orhei, sediul Telenesti din 30.10.2024 ca neîntemeiată și ilegală în partea în care s-a dispus respingerea cererii reconvenţionale depusă de Garştea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail privind constatarea nulităţii contractului de împrumut, cu pronunţarea unei noi hotărîri prin care acţiunea reconvenţională depusă Garstea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail, privind constatarea nulităţii contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017 să fie admisă.

În motivarea apelului, apelantul Garștea Alexandru a menționat că, cu hotărîrea judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 30.10.2024 în partea ce ține de respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Enachi Mihail împotriva lui Garştea Alexandru, *****, Botnari Rada cu privire la încasarea datoriei, penalităţii, dobânzii de întârziere şi a cheltuielilor de judecată, precum şi constatarea nulităţii contractului de donaţie, ca fiind neîntemeiată, apelantul este deacord și susține hotărîrea. Nu este deacord cu hotărîrea în partea respingerii cererii reconvenţionale depusă de Garştea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail privind constatarea nulităţii contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017, ca fiind neîntemeiată.

Indică apelantul că, Garştea Alexandru, locuieşte şi munceşte peste hotarele Republicii Moldova, mai exact în Anglia, înainte de a lucra în Anglia, acesta a lucrat în Italia unde a locuit la mai multe gazde. În timpul aflării sale în Italia a

cunoscut-o pe *****, sora reclamantului/intimat Enachi Mihail care i-a propus să locuiască la ea la gazdă. În timpul când locuia la *****, de mai multe ori i-a propus să achite gazda, însă ultima refuza, din considerentul că Garştea Alexandru, în schimbul chiriei, cumpăra cele necesare pentru gospodărie ca produse alimentare şi alte bunuri, ducea copiii doamnei ***** la grădiniţă în timpul liber, iar în timpul din weekend petreceau timpul împreună atât la domiciliu cât şi la distracţii în oraş. La ***** a locuit la gazdă aproximativ un an şi jumătate, în perioada anului 2012-2013. După aceasta a revenit în ţară, şi-a perfectat actele şi s-a întors înapoi în Italia, de unde din motivul că nu şi-a găsit de lucru, a plecat în Anglia la muncă. Astfel, la 04 decembrie 2017 aflându-se în Anglia, l-a telefonat o persoană necunoscută care i-a spus să iasă afară în ogradă, persoana cu care a discutat fiind moldovean, deoarece convorbirea la telefon a fost în limba română, şi care mai apoi s-a prezentat a fi Enachi Mihail. În acest sens, Enachi Mihail i-a spus lui Garştea Alexandru, că pentru faptul că a locuit la sora sa *****, și nu i-a achitat gazda, acesta este dator cu suma de 2 000 de euro. Sumă care a fost stabilită din start de către Enachi Mihail fără ca să fie coordonată de către părţi.

Mai reține faptul că, Garştea Alexandru având intenţii de bună credinţă, şi neştiind care sunt adevăratele intenţii ale lui Enachi Mihail, a recunoscut că a locuit la sora acestuia şi nu a achitat gazda şi este de acord să achite suma de 2 000 de euro propusă. Totodată, Garştea Alexandru a comunicat că nu poate să achite imediat această sumă, şi i-a comunicat lui Enachi Mihail că o va face peste o perioadă de timp, prin transfer pe contul care va fi prezentat, fapt cu care Enachi Mihail a fost de acord. În timpul discuţiei cu acesta, Enachi Mihail a scos un contract de împrumut, tapat pe foaie A4, în care era indicată suma de două mii de euro, comunicându-i lui Garştea Alexandru că acest contract va fi ca o asigurare a faptului achitării sumei datorate ca chirie faţă de sora sa *****, şi a confirmării acestei creanţe.

Susține apelantul că, la momentul semnării, Garştea Alexandru nu a citit integral contractul de împrumut, doar a făcut cunoştinţă cu obiectul acestuia şi că valoarea contractului era de 2 000 de Euro. La fel, Enachi Mihail i-a comunicat că copia contractului îi v-a transmite după ce va transfera suma de 2 000 de Euro. Peste aproximativ o săptămână de la data discuţiei cu Enachi Mihail, la 12 decembrie 2017, Garştea Alexandru a transferat suma de 1 770 de lire sterline echivalentul a 2 000 Euro. Iar la data de 15 martie 2018, la domiciliul lui Garştea Alexandru a venit o scrisoare din partea lui Enachi Mihail pe numele său, prin care era somat pe cale amiabilă să-i achite suma de 5 000 de euro şi penalităţi, care în total constituie suma de 11 600 Euro, somaţie care nu a fost recepţionată de către Garştea Alexandru. Ulterior pe rolul instanţei de judecată a fost înaintată cererea de chemare în judecată a lui Enachi Mihail către Garştea Alexandru privind: încasarea

datoriei, penalitate, dobândă de întârziere şi a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, mai reține că, de către Garştea Alexandru a fost depusă plângere pe acţiunile lui Enachi Mihail. Urmărirea penală a fost începută la 15 februarie 2019 de către Secţia Urmărire Penală a Inspectoratului de Poliţie Teleneşti, în baza art.189 alin.(l), art. 310 alin. (1), şi art.361 alin.(l) Cod Penal al R. Moldova în urma investigaţiilor, de către organul de urmărire penală s-a constatat că: locul aflării lui Enachi Mihail în Anglia a fost verificat de către organul de urmărire penală și prin ordonanţa de clasare a cauzei penale a fost stabilit și specificat că în perioada 01-07 decembrie 2017 Enachi Mihail s-a aflat în Anglia. Acest fapt se confirmă prin extrasul SIC Acces Web și informaţia Politiei de frontieră din care rezultă că la 01.12.2017 cet. Enachi Mihail deținând paşaport roman, a ieşit din Republica Moldova prin PTF Chișinău Aeroport, destinația Chișinău-Londra, revenind în țară la 07.12.2017, prin acelaș punct de trecere a frontierei. Aşadar, cele declarate de către Garştea Alexandru cu privire la întâlnirea sa cu Enachi Mihail a fost confirmată şi prin actele obţinute de către organul de urmărire penală.

Consideră drept ilegal contractul de împrumut, acestuia atribuindu-se caracterul fictiv, iar consimţământul pârâtului la încheierea prezentului act ca fiind viciat. Pornind de la existența, prin care Enachi Mihail solicită restituirea sumei datorate, conchide că pentru validitatea contractului de împrumut şi producerea efectelor juridice specifice asupra acestuia era necesar ca Garştea Alexandru să beneficieze de această sumă de bani, iar acordul la luarea cu împrumut trebuia să fie exprimat în mod expres. În acest sens, având în vedere că contractul de împrumut a fost încheiat de către părţi fară intenţia de a produce efectele juridice specifice acestui contract (transmiterea sumei de bani cu împrumut), ci în scopul unei garanţii personale pentru Enachi Mihail de asigurare a achitării locaţiunii, ceea ce din urmă şi a avut loc prin transferul pe contul lui Enachi Mariana - sora lui *****/Enachi Mihail, constată că contractul de împrumut este lovit de nulitate absolută pentru cauză ilicită şi caracter fictiv.

Solicită instanţei de apel de a lua în consideraţie faptul că Enachi Mihail nu a prezentat instanţei de judecată dovada existenţei sumei (euro) care a fost oferită cu împrumut lui Garştea Alexandru. Or, Enachi Mihail nu s-a prezentat la Judecătoria Orhei, sediul Teleneşti ca să facă declaraţii şi să convingă instanţa de judecată asupra cerinţelor din acţiune, că întradevăr a fost încheiat un asemenea contract de împrumut şi că deţinea suma de bani care a fost transmisă lui Alexandru Garştea, nici reprezentantul acestuia nu s-a prezentat în instanţa de judecată ca să răspundă la întrebări în cadrul şedinţei de judecată. Nici de la Inspectoratul Fiscal nu a fost prezentat de către Enachi Mihail document prin care să demonstreze proveniența banilor care ulterior au fost oferiţi cu împrumut lui Garştea Alexandru după cum se pretinde.

Mai reține faptul că, pe parcursul examinării cauzei în instanţa de fond, prin încheiere protocolară s-a dispus: a obliga pe Enachi Mihail de a prezenta în şedinţa de judecată contractul de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017 în original, termen în decădere. Iar din suportul probatoriu al cauzei, şi anume contractual de împrumut în original nu a fost prezentat, astfel consideră că, nu este temei legal suficient pentru a admite acţiunea în lipsa originalului contractului.

Solicită, casarea parţială a hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30.10.2024 ca neîntemeiată și ilegală în partea în care s-a dispus respingerea cererii reconvenţionale depusă de Garştea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail privind constatarea nulităţii contractului de împrumut, cu pronunţarea unei noi hotărâri prin care acţiunea reconvenţională depusă Garstea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail, privind constatarea nulităţii contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017 să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 26 martie 2025 apelul s-a acceptat spre examinare apelurile declarate și s-a intentat procesul în instanța de apel. Fixarea ședinței de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare la data de 29 iulie 2025, ora 11:00. Convocarea participanților la proces în ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, stabilind termenul limită pentru prezentarea de către aceștia a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 CPC (în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept.

Poziția părților expuse în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel s-a prezentat reprezentantul apelantului Garștea Alexandru, intimatului *****, avocatul Culeac-Reul Natalia care a pledat pentru casarea parţială a hotărîrii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30.10.2024 ca neîntemeiată și ilegală în partea în care s-a dispus respingerea cererii reconvenţionale depusă de Garştea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail privind constatarea nulităţii contractului de împrumut, cu pronunţarea unei noi hotărîri prin care acţiunea reconvenţională depusă Garstea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail, privind constatarea nulităţii contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017 să fie admisă. A menționat faptul că, ședința precedentă a fost amânată pentru prezentarea raportului de expertiză și originalul contractului de împrumut. Acest contract în original în instanța de fond nu a fost prezentat. Au fost amânate ședințele de nenumărate ori ca avocatul să prezinte originalul contractului, însă până la sfârșit acest contract nu a fost prezentat. Reține că, nu se cunoaște motivul tăinuirii acestui contract. Poziția apelantului Garștea Alexandru este că, acest contract nu este și nu a fost întocmit în forma care a fost prezentată în copie în

instanța de judecată, nu se cunoaște soarta lui. Nici la organul de urmărire penală acest contract nu se păstrează. Apelantul când și-a format poziția a indicat că el nu a semnat acest contract, a semnat cu totul alt contract, care era pe două file. Prima filă cu suma de 2 000 Euro nu mai există, a doua filă unde este semnătura, această filă este. Acest temei a servit ca apelantul Garștea Alexandru să solicite ca să fie declarat nul contractul de împrumut.

Reprezentantul apelantului, la întrebarea instanței, a explicat că a depus plângere pe aspectul falselor la Procuratură. Au fost achitate toate cheltuielile, iar contractul nici nu a fost semnat în *****. Când a fost depusă plângerea de către apelant, s-a invocat că Enachi Mihail s-a prezentat în Anglia, la el la domiciliu, unde a venit cu un contract în sumă de 2 000 Euro, sub motivul ca să achite chiria pentru perioada când apelantul locuia cu sora lui Enachi Mihail. Când a fost înaintată acțiunea în judecată de către Enachi Mihail și clientul său când a văzut suma din contract a depus plângerea la Procuratură. Astfel, apelantul a indicat că s-a întâlnit cu Enachi Mihail doar o singură dată în Anglia. Pentru chiria unde a locuit cu sora lui Mihail a cerut să se achite 2 000 Euro. Apelantul Garștea Alexandru a fost de acord să achite și în acel moment Enachi Mihail a scos un contract pe 2 file, unde clientul său a văzut suma de 2 000 Euro a semnat și a cerut coordonate pentru a face transfer. Transferul a fost făcut în lire sterline pe contul surorii lui Enachi Mihail. Conform informației de la frontieră, în aceea perioadă când a fost semnat contractul, Enachi Mihail într-adevăr se afla peste hotarele RM. Susține faptul că, acest contract nu a fost cu scopul de împrumut, dar cu scopul de locațiune, în sumă de 2 000 Euro. Acel contract nu se regăsește nicăieri, deoarece nu a fost prezentat într-o copie apelantului și nici la instanța de judecată. Menționează că, Garștea Alexandru nu neagă faptul că a semnat un contract, dar nu acesta care a fost prezentat instanței de judecată. Semnătura aparține apelantului Garștea Alexandru, dar a fost schimbată fila și deja apare alt contract. Enachi Mihail a venit o singură dată la Garștea Alexandru cu contractul întocmit și l-a semnat. Telefonic a lăsat coordonate ca să se facă transferul. Faptul că contractul a fost semnat în RM, nu este adevărat. Apelantul a dorit să facă transfer ca să aibă dovada achitării, și de aceea nu a eliberat banii în numerar, destinația transferului nu este indicată, deoarece au fost achitate în lire sterline. Mai reține faptul că, nu cunoaște câte zile Enachi Mihail s-a aflat în Anglia. Transferul a avut loc doar peste 5 zile, deoarece Enachi Mihail ulterior încheierii contractului, a transmis contul bancar. Apelantul nu a cunoscut ce intenții avea Enachi Mihail, că va schimba contractul. Mai reține că, apelantul Garștea Alexandru nu a primit copia contractului respectiv. A fost invocată nulitatea absolută a acestui contract. Apelantul încearcă să demonsteze că este un contract fictiv și respectiv consimțământul persoanei nu a fost de a încheia un asemenea contract și de a primi

banii. Reiterează că, contractul a fost semnat pe timp de seară și Garștea Alexandru doar s-a uitat la suma de 2 000 Euro. Susține faptul că, în perioada când se invocă că contractul a fost semnat în *****, Garștea Alexandru era în RM, era la domiciliu la fratele său. A fost prezentată informația de la frontieră, pentru perioada 01- 07.12.2017, anume atunci apelantul a semnat contractul.

Apelantul Enachi Mihail cât și avocatul Leșanu Nicolae în ședința instanței de apel, nu s-au prezentat dar reprezentantul a solicitat examinarea cauzei în lisa sa.

Ținând cont de faptul că instanța de apel a întreprins toate măsurile necesare în vederea înștiințării participanților la proces, Colegiul Civil conducându-se de prevederile art. 379 alin. (2) Codul de procedură civil, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil consideră că, apelul depus de către Enache Mihail urmează a fi admis şi de a casa parțial hotărârea contestată din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.385 lit.c) Cod procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Iar, potrivit prevederilor art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă*, în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.*

Din conținutul normelor sus-citate rezultă cu certitudine, că analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești şi de a da posibilitatea instanțelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

Art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă stipulează că, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea*

circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Potrivit materialelor cauzei, se atestă cu certitudine faptul, că la 18 septembrie 2017 între Enachi Mihail, în calitate de împrumutător și Garștea Alexandru, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut nr.01/2017, conform căruia Enachi Mihail s-a obligat să dea în proprietatea lui Garștea Alexandru suma de 5 000 Euro, cu scadența finală la data de 01.11.2107, fapt confirmat prin copia contractului de împrumut nr.01/2017, autentificată de avocatul Leșan Nicolae. (f.d.9-10 vol.I)

La 13 martie 2018 Enachi Mihail a remis în adresa debitorului-împrumutat Garștea Alexandru o notificare-somație, prin care l-a notificat despre necesitatea executării obligațiilor asumate prin contractul de împrumut nr. 01/2017 din 18 septembrie 2017 în termen de 5 zile din momentul recepționării (f.d.11-12, vol.I), care la data de 21 martie 2018 a fost recepționată, conform avizului de recepție (f.d.14, vol.I), însă a fost lăsată fără răspuns.

Respectiv, la 19 iulie 2018 Enachi Mihail s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Garștea Alexandru cu privire la încasarea datoriei în mărime de 5 000 Euro, a penalității în mărime de 6 600 Euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 287,40 Euro, în temeiul contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017 și a cheltuielilor de judecată. (f.d.1-5 vol.I).

În continuare se reține, că pârâtul Garștea Alexandru s-a adresat la IP Telenești cu o plângere pe faptul pretinselor acțiuni de șantaj, de falsificare a contractului de împrumut prezentat de reclamant, astfel, în temeiul plângerii lui Garștea Alexandru, IP Telenești a pornit un proces penal în baza art.189 alin.(1), art.310 alin.(1) și art.361 alin.(1) Cod penal. (f.d.58 vol.I)

Totodată, potrivit ordonanței de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și clasare a cauzei penale din 30 martie 2021, Enachi Mihail a fost scos de sub urmărire penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Din ordonanța prezentată rezultă că motiv de clasare a cauzei penale a servit faptul că potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-467 din 19.07.2019, s-a constatat că atât de pe pagina nr.1 cât și de pe pagina nr.2 a contractului de împrumut sunt executate cu ajutorul tehnicii de multiplicare-imprimantei InKjet, inițial fiind executat textul de tipar al paginii nr.1 și pagina nr.2 a contractului de împrumut ulterior au fost executate: textul manuscris din rubrica „semnătura împrumutatului” și semnăturile din rubricile „Împrumutător” și „Împrumutat”, iar, conform raportului de expertiză judiciară nr.2998-3012 din 07.12.2020 s-a stabilit

că exclude posibilitatea utilizării unei file originale a doua a altui contract, semnat de părți anterior, pe partea reverse iar apoi după aceasta fiind creată pagina unu a contractului în litigiu. (f.d.140-147, vol.)

În ședința de judecată din 19 martie 2019 avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Enachi Mihail a înaintat cerere despre modificare și majorare pretențiilor, solicitând suplimentar ca să fie constata nulitatea contractului de vânzare - cumpărare nr. 8547 din 17.12.2018 încheiat între Garștea Alexandru și ***** (f.d.51-53 vol.I). La 29 ianuarie 2024 a depus cerere de majorare a cerințelor împotriva lui Garștea Alexandru, ***** și Botnari Rada, solicitând încasarea de la Garștea Alexandru în beneficiul lui Enachi Mihail a sumei de 5 000,00 Euro, cu titlul de datorie, penalitatea în mărime de 6 600 EUR, dobânda de întârziere în mărime de 4 972,57 Euro pentru perioada de 01.11.2017-28.01.2024, constatarea nulității contractului de donați nr.8547 din 17 decembrie 2018, încheiat între Garștea Alexandru și *****, încasarea a cheltuielilor de judecată suportate pe cauza civilă (f.d.167-170 vol.II).

La 25 iunie 2021, Garștea Alexandru acționând prin intermediul avocatului Guleac-Reul Natalia, a depus o acțiune reconvențională prin care a solicitat constatarea nulității contractului de împrumut nr. 01/2027 din 18 septembrie 2017, încheiat între Enachi Mihail și Garștea Alexandru și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 206-208 vol.I)

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Enachi Mihail în contradictoriu cu Garștea Alexandru, *****, Botnari Rada cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, precum și constatarea nulității contractului de donație nr. 8547 din 17.12.2018, ca fiind neîntemeiată. S-a anulat măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 10 decembrie 2018, prin care s-a pus sechestru asupra bunurilor mobile și imobile ce aparțin pârâtului Garștea Alexandru *****a.n.***** IDNP *****, cu domiciliu ***** în limita valorii acțiunii în mărime de 11 600 EUR. S-a respins cererea reconvențională depusă de Garștea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail privind constatarea nulității contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017, ca fiind neîntemeiată. (f.d.92 vol.III)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, reprezentantul apelantului/reclamantului Enachi Mihail, avocatul Leșan Nicolae la 09 noiembrie 2024, o contestă cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată formulată de Enachi Mihail în contradictoriu cu Garștea Alexandru, *****, Botnari Rada cu privire la încasarea

datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, precum și constatarea nulității contractului de donație nr. 8547 din 17.12.2018 să fie admisă integral. (f.d.93-95 vol.III)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, reprezentantul apelantului/pârâtului Garștea Alexandru, avocatul Culeac-Reul Natalia la 15 noiembrie 2024, o contestă cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea reconvențională depusă de Garștea Alexandru împotriva lui Enachi Mihail privind constatarea nulității contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017 să fie admisă. (f.d.97-98 vol.III)

Analizând criticile formulate în cererile de apel, în raport cu suportul probator anexat la dosar, Colegiul consideră că, cererea de apel declarată de Garștea Alexandru urmează a fi respinsă iar cererea de apel formulată de Enachi Mihail urmează a fi admisă, cu casarea parțială a hotărârii primei instanţe şi emiterea unei noi hotărâri, din motivele ce succed.

Colegiul va reține faptul că, litigiului dedus judecății îi sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția în vigoare ***până la 01 martie 2019***, în condițiile în care raportul juridic între părțile litigioase a luat naștere până la data intrării în vigoare a noii legi.

Conform art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Conform art.8 alin.(1) și (2) lit.a) Cod civil, *drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.*

Conform prevederilor art.9 alin.(1), (2) Cod civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. (2) Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege*

Potrivit art.10 alin.(1) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

Potrivit prevederilor art. 195 Cod civil, *actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea*

sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor civile.

Art.514 Cod civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

În conformitate cu prevederile art. 572 alin. (1) şi (2) Cod civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit*.

Potrivit dispoziţiilor art.867 alin. (1) Cod civil, *prin contract de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date*.

În corespundere cu art.871 alin. (1) Cod civil, *împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului.*

Art. 666 alin. (1) și (2) Cod civil, *contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic*.

Potrivit art. 199 Cod civil, *consimţământul este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat*.

Conform art. 201 Cod civil, *actul juridic se consideră neîncheiat în cazul în care esenţa consimţământului nu poate fi determinată cu certitudine nici din exprimarea exteriorizată şi nici din alte circumstanţe ale încheierii sale*.

Conform prevederilor art. 207 alin. (1) și (3) Cod civil stabilește că, *actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect. Este ilicită cauza care contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri*.

În baza art. 216 alin.(1) Cod civil, *actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută)*.

Conform art.217 al.(1) Cod civil, *nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată o invocă din oficiu*.

Potrivit art. 221 alin. (2) Cod civil, *actul juridic încheiat cu intenţia de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul*.

În temeiul art. 228 alin.(1) și (2) Cod civil, *actul juridic a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia din părţi poate fi*

declarat nul de instanţa de judecată chiar şi în cazul în care autorul dolului estima că actul juridic este avantajos pentru cealaltă parte. Dacă una dintre părţi trece sub tăcere anumite împrejurări la a căror dezvăluire cealaltă parte nu ar mai fi încheiat actul juridic, anularea actului juridic poate fi cerută numai în cazul în care, în baza principiului bunei-credinţe, se putea aştepta ca cealaltă parte să dezvăluie aceste împrejurări.

Din cele sus-menționate, Colegiul civil reține faptul, că instanța de fond a reținut în mod greșit că reclamantul Enachi Mihail nu ar fi îndreptățit să solicite încasarea datoriei în baza copiei contractului de împrumut, pe motivul neprezentării originalului, deși locul aflării originalului era cunoscut instanței, iar inexistența acestuia nu a fost dovedită.

O asemenea concluzie contravine principiilor generale de drept civil și procesual civil, întrucât lipsa prezentării originalului nu echivalează cu inexistența sau nulitatea contractului, atât timp cât existența contractului nu a fost infirmată prin probe contrare iar conținutul și autenticitatea contractului au fost verificate în cadrul unei proceduri penale distincte și totodată prin expertiză judiciară.

Potrivit principiului libertății aprecierii probelor, instanța este obligată să examineze totalitatea probelor administrate, inclusiv copia contractului, actele oficiale ale organelor de urmărire penală cât și rapoartele de expertiză judiciară.

Este de menționat faptul că, a reduce soluționarea litigiului exclusiv la neprezentarea originalului, ignorând probele obiective existente, reprezintă o aplicare formalistă și restrictivă a normelor procesuale, incompatibilă cu scopul realizării justiției. Astfel că, instanța de fond a omis să acorde valoare juridică constatărilor stabilite prin Ordonanța procurorului din 05 februarie 2024, emisă de Procuratura raionului Telenești, Decizia Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2024, care a menținut ordonanța respectivă.

În aceste condiții, Colegiul civil constată că, contractul de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017 nu este un înscris falsificat potrivit expertizei judiciare nr. 2998-3012 din 07.12.2020 care a exclus ipoteza falsificării contractului prin substituirea filelor, astfel, că nu a fost dovedită confecționarea, deținerea sau folosirea unui contract cu date false de către Enachi Mihail. Aceste constatări au caracter obiectiv, oficial și imparțial, fiind efectuate de organe specializate, iar instanța civilă nu poate ignora arbitrar concluziile unei expertize judiciare validate în procedură penală.

Totodată instanța de fond a apreciat că, admiterea acțiunii în baza copiei contractului ar putea crea riscul unei „adresări duble” în instanță, or, această motivare este speculativă și lipsită de temei juridic, întrucât nu există nicio dovadă a unei acțiuni paralele sau ulterioare întemeiate pe același contract iar legislația procesuală oferă suficiente mecanisme pentru prevenirea dublei judecări (excepția

autorității de lucru judecat).

Rapoartele de expertiză judiciară efectuate în cadrul urmăririi penale au avut ca obiect originalul contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017, fapt confirmat în mod expres prin ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 19 aprilie 2019, din care rezultă că organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Telenești a ridicat de la Enachi Mihail originalul contractului de împrumut menționat.

Prin urmare, autenticitatea și integritatea înscrisului contractual au fost verificate nemijlocit de organele competente, iar concluziile expertizelor nu se întemeiază pe o simplă copie, ci pe documentul original, ceea ce conferă acestora o valoare probatorie deplină și incontestabilă.

Totodată, în cadrul procedurii civile, precum și în fața organului de urmărire penală, apelantul/reclamant a depus și a prezentat contractul de împrumut, acesta fiind examinat atât de instanța de judecată, cât și de organele de urmărire penală. Contractul de împrumut a constituit un element probator esențial pentru stabilirea corectă a raporturilor juridice dintre părți și pentru soluționarea justă a cauzei.

În lumina celor expuse, Colegiul constată că instanța de fond a apreciat eronat valoarea probatorie a copiei contractului, a ignorat probe decisive provenite din procedura penală, a aplicat greșit normele de drept material și procesual și a ajuns la o soluție neîntemeiată pe ansamblul probelor.

Prin urmare, hotărârea instanței de fond este nelegală și netemeinică în partea această, urmând a fi casată, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă parțial cererea reclamantului Enachi Mihail privind încasarea datoriei rezultate din contractul de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017.

Așadar, după cum s-a reținut supra conform contractului de împrumut din speță Enachi Mihail i-a împrumutat lui Garștea Alexandru suma de 5 000,00 Euro la 18 septembrie 2017 conform pct. 2, cu scadența finală până 01 noiembrie 2017 stipulat în pct.2. (f.d.9 vol.I)

Potrivit art.617 Cod civil, (*1) Dacă nu execută obligaţia în urma somaţiei primite după scadenţă din partea creditorului, debitorul se consideră în întîrziere ca urmare a somaţiei. (2) Nu este necesară somaţie în cazul în care: a) este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligaţiei;*

Despre neexecutarea obligațiunilor contractuale de către pârâtul Garștea Alexandru, din materialele cauzei rezultă că a fost notificat de către reclamant la 21.03.2018, fiind acordat termen de 5 zile din momentul recepționării notificării fapt ce se confirmă prin avizul de recepționare (f.d.11-14 vol.I), însă acesta a lăsat sub tăcere.

Drept consecință, instanţe de apel consideră întemeiată solicitarea reclamantului privind încasarea în beneficiul acestuia de la pârâtul Garștea

Alexandru suma de 5 000,00 Euro, conform cursului BNM la momentul executării hotărârii.

Totodată se reține, că în conformitate cu pct. 3 al contractului de împrumut, orice întârziere în rambursarea de împrumut, atrage după sine plata penalităţii. În cazul care la scadenţa stabilită nu este rambursat împrumutul, împrumutatul este obligat să achite împrumutătorului o penalitate în mărime de 1% (unu procent) pentru fiecare zi de întârziere în raport cu suma acordată ca împrumut, precum şi dobânda de întârziere conform art. 619 Cod civil.

În conformitate pct. 4 al contractului de împrumut, împrumutătorul ar dreptul să solicite împrumutatului achitarea penalităţilor aplicate şi dobânda de întârziere, în cazul în care împrumutatul nu respectă obligaţia de restituire a sumei împrumutate în termen şi mărimea stabilită.

Respectiv, având în vedere neexecutarea a obligației de restituire a sumei împrumutate la termenul stabilit contractual, pârâtul Garștea Alexandru datorează nu doar suma principală a împrumutului, în cuantum de 5 000,00 Euro, ci și penalitatea contractuală cât și dobânda de întârziere.

Aşadar, instanţa de apel se va expune mai întâi de toate la clauza penală stipulată în contractul din speță, solicitată în mărime de 6.600 euro.

Deci, după cum s-a reținut supra conform pct.1 din contractul din speță, scadența finală este stipulată la 01.11.2017 totodată pârâtul despre neexecutarea obligațiunilor contractele a fost notificat de către reclamant la 21.03.2018.

Potrivit prevederilor art. 624 Cod civil, *(1) Clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă.(3) Clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate.(4) Părţile pot conveni asupra unei clauze penale mai mari decît prejudiciul.*

Potrivit prevederilor art. 625 Cod civil*, (1) Clauza penală se face în scris. (2) Nerespectarea formei scrise atrage nulitatea clauzei penale.*

Potrivit prevederilor art. 630 Cod civil*, (1) În cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporţionat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. (2) Nu se admite reducerea penalităţii în cazul în care aceasta a fost plătită.*

Astfel, chiar şi în cazul în care părţile prevăd în contract un termen mai mare de încasare a penalităţilor decât cel prevăzut de art.268 Cod civil, instanţa de

judecată urmează să încaseze penalitatea pentru un termen nu mai mare de 6 luni. Întrucât norma menţionată este una imperativă, nu una dispozitivă, şi nu poale fi modificată prin acordul părților în acelaşi timp, potrivit art.271 din Codul civil, instanţa este în drept să aplice prescripţia extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripţia.

Tot aici, Colegiul civil va reitera faptul că, limitarea calculului penalităților ajustată la 180 de zile (dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei) care reprezintă o aplicare firească a principiului proporționalității, consacrat atât de dispozițiile Codului civil, cât și de jurisprudența constantă, potrivit căruia sancțiunea aplicată debitorului trebuie să fie rezonabilă și să nu conducă la o îmbogățire fără justă cauză a creditorului.

Așa dar, în cazuri excepţionale, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale pe care o consideră disproporţionat de mare. Se reține, că Legea nu precizează cazurile în care ar putea fi redusă clauza penală dar instanţele vor lua act ca drept criterii ce permit reducerea clauzei penale, care depășește suma datoriei iar în speță datoria contractuală constituie 5000 euro iar penalitate solicitată în mărime de 6.600 euro fiind disproporţionat de mare, astfel colegiul va ajusta clauza penală la 180 zile în mărime de 600 euro având în vedere principiul proporționalității. Totodată se reține, că în speță potrivit art. 619 alin. (1) Cod civil, contractul de împrumut nu exclude aplicarea dobânzii de întârziere, ci, dimpotrivă, consacră dreptul împrumutătorului de a solicita atât penalități, cât și dobânda de întârziere. Iar conform legii dobânda de întârziere nu poate fi redusă ca clauza penală.

Prin urmare, pornind de la normele reținute supra în colaborare cu contractul de împrumut din speță și solicitările reclamantului care solicită încasarea penalității în cuantum de 6.600 euro pe un termen de 180 zile, instanța de apel conchide să încaseze penalitatea contractuală care acesta fiind consecințe directe ale neexecutării obligației de către pârât în sumă de 600 euro conform cursului BNM la momentul executării hotărârii ținînd cont de principiul proporționalității.

În ce privește solicitarea încasării dobânzii de întârziere în sumă de 4.972,57 Euro, instanța de apel reține.

Potrivit prevederilor art. 872 alin. (1) Cod civil, *în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, împrumutătorul poate cere pentru întreaga sumă datorată o dobândă în mărimea prevăzută la art.619 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

Conform art. 602 alin. (1) şi (2) Cod civil*, în cazul în care nu execută obligaţia, debitorul este ţinut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedeşte că neexecutarea obligaţiei nu-i este imputabilă, iar neexecutarea include orice încălcare a obligaţiilor, inclusiv executarea*

necorespunzătoare sau tardivă.

Potrivit art. 585 Cod civil, *în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobândă, se plăteşte o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.*

Art. 619 alin.(1) din Cod civil, prevede că, *obligaţiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. Alun.4 prevede, că dobînda de întărziere nu se aplică la dobînzi.*

Potrivit prevederilor art.942 alin.2) Cod civil, *rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.*

În cazul din speță, dobânda de întârziere prevăzută de art.619 Cod civil, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligaţiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Iar folosirea mijloacelor financiare străine are loc în cazurile în care debitorul reţine plata. Totodată, dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligaţiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contract scris între părţi. Prin urmare dobânda de întârziere nu reprezintă o clauză penală legală deoarece clauza penală se percepe indiferent de natura prestației datorate. La calcularea dobânzii de întârziere nu se aplică art.630 sau art.268 Cod civil.

Conform pct.4 al contractului de împrumut, împrumutătorul este expres îndreptățit să solicite achitarea penalităților în mărime de 1% stabilite în contract și a dobânzii de întârziere în cazul neexecutării obligației de restituire a sumei împrumutate în termenul și cuantumul stabilite. Această clauză contractuală întărește aplicabilitatea dispozițiilor legale incidente și confirmă caracterul cumulativ al răspunderii debitorului.

În consecințe, Colegiul va reține calculul dobânzii de întârziere anexat de reclamantul/apelant, pentru perioada 01.11.2017-28.01.2024 (f.d.171-172 vol.II), reieșind din suma totală a datoriei de 5 000 Euro, ce constituie 4.972,57 Euro, și care urmează a fi încasată creditorului Enachi Mihail ca dobânda de întârziere, conform cursului BNM la momentul executării hotărârii

În ce privește cerința reclamantului privind constarea nulității contractului de donație nr.8547 din 17 decembrie 2018 a bunului imobil compus: lot de teren pentru construcții cu suprafața de 0,2266 ha cu număr cadastral *****;

casă de locuit cu suprafața de 66,5 m.p. cu număr cadastral *****.01; construcții accesorii: - bucătărie de vară cu suprafața de 58,0 m.p. cu număr cadastral *****.02; șură/magazine cu suprafața de 19,00 m.p. cu număr cadastral *****.03 și beci cu suprafața de 16,2 m.p. cu număr cadastral *****.04 amplasate în *****încheiat între Garștea Alexandru în calitate de donator și pârâtul ***** în calitate de donatar înregistrat la ÎS Registru Departamentul Cadastru în Registrul bunurilor imobile ca lovit de nulitatea absolută, ca fiind un act juridic fictiv încheiat contrar legii cu încălcarea interdicției de a dispune de bunurile imobile, fiind încheiat anume pentru a face imposibil executarea unei eventuale hotărâri judecătorești ce se va pronunța în cauză, Colegiul civil consideră justă concluzia primei instanțe prin care a calificat ca fiind lipsită de o bază probatorie suficientă în condiția în care din materialele dosarului nu s-a stabilit legătura cauzală dintre încheierea contractului de donație și supoziția reclamantului/apelantului de eschivare a pârâtului de la executarea obligațiilor sale, or respectarea sarcinii probațiunii, partea care reclamă încălcarea unui drept prin prisma raționamentului instituit la art.5 în coroborare cu art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă urmează să demonstreze temeinicia acestuia. Or, constatarea nulității unui act juridic este sancțiunea ce intervine în cazul în care, la încheierea actului juridic civil, nu au fost respectate dispozițiile legale la condițiile de calitate a actului juridic. Tot aici se reține, că invocarea nulității actului juridic civil din speță conform prevederile art.217 Cod civil prin care au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarativă și această neconcordanță are ca scop înșelarea terților iar la caz reclamantul Enachie Mihail nu a realizat această sarcină.

Ce ține de argumentele invocate de către apelant în susținerea poziției sale în cererea reconvențională și cererea de apel, care se referă la pretinsul caracter fictiv al contractului de împrumut din speță și la lipsa consimțământului, Colegiul civil reține, că odată ce a fost constatată temeinicia și valabilitatea contractului de împrumut nr. 01/2017 din 18.09.2017, aceste susțineri sunt lipsite de suport probator și nu pot fi reținute.

Or, în speță, autenticitatea și legalitatea contractului de împrumut au fost verificate atât în cadrul procedurii civile, cât și în cadrul urmăririi penale, prin administrarea probelor pertinente, inclusiv prin efectuarea expertizelor judiciare pe originalul contractului, expertize care au exclus existența oricăror vicii de consimțământ sau elemente de simulare ori fictivi a raportului juridic. Prin actele organelor de urmărire penală s-a constatat în mod expres că nu a fost dovedit faptul confecționării, deținerii sau folosirii unui contract cu date false, precum și inexistența unor acțiuni de falsificare a probelor de către împrumutător.

Astfel, în lipsa unor probe concludente care să demonstreze existența unui viciu de consimțământ la momentul încheierii contractului, simplele afirmații ale reclamantului/apelant nu pot răsturna prezumția de validitate a actului juridic civil. Or, potrivit principiului forței obligatorii a contractului, actul juridic valabil încheiat produce efecte juridice pentru părțile contractante, iar obligațiile asumate urmează a fi executate întocmai.

Prin urmare, Colegiul civil constată că cererea reconvențională formulată de Garștea Alexandru este neîntemeiată, nefiind întrunite condițiile legale pentru constatarea caracterului fictiv al contractului sau pentru anularea acestuia pe motiv de lipsă a consimțământului. Or, poziția reclamantei/pârâtei/apelantei că de facto contractul de împrumut din speță a fost încheiat de către părți fără intenție de a produce efecte juridice specifice acestui contract (transmiterea sumei de bani cu împrumut) ci în scopul unei garanții personale pentru reclamant de asigurare a achitării locațiunii nu poate fi reținut deoarece probele cauzei reținute supra demonstrează contrariul.

În situația dată, Colegiul civil conchide a respinge apelul declarat de Garștea Alexandru.

În continuare se va reține faptul că, în conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.

Potrivit art.82 Cod de procedură civilă cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform ordinului de plată din 30.03.2018, se confirmă faptul că la înaintarea cererii de chemare în judecată reclamantul/apelantul Enachi Mihail a achitat suma de 5 500 lei cu titlu de taxă de stat, potrivit pretențiilor înaintate (f.d.6). Prin urmare, reclamantului/apelant Enachi Mihail urmează ai fi compensată suma dată din contul lui Garștea Alexandru, cheltuielile suportate de către ultimul pentru instanța de fond.

Totodată, Colegiului civil consideră necesar a menționa și faptul că, în cadrul examinării cererii de apel în instanța de apel, reclamantul/apelant Enachi Mihail a achitat taxa de stat în mărime de 7.159,63 lei potrivit ordinului de plată din 18.03.2025 (f.d.133 vol.III) iar reieșind din cotul pretențiilor admise se va reține suma de 5 795,11 lei și taxa de timbru în sumă de 200,00 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată din 18.03.2025 (f.d.132 vol.III). Aceaste sume de asemenea urmează ai fi compensate lui Enachi Mihail din contul lui Garștea Alexandru.

La fel, se va încasa din contul lui Garștea Alexandru în beneficiul statului deferența taxei de stat neachitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 679,83 lei (6 179,83 - 5500,00).

Distinct de cele enunţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Enachi Mihail, avocatul Leșan Nicolae împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024 cu emiterea unei noi hotărâri.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil,-

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de reprezentantul lui Garștea Alexandru, avocatul Culeac-Reul Natalia.

Se admite apelul declarat de reprezentantul lui Enachi Mihail, avocatul Leșan Nicolae.

Se casează parțial hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Enachi Mihail în contradictoriu cu Garștea Alexandru, *****, Botnari Rada cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, precum și constatarea nulității contractului de donație nr. 8547 din 17.12.2018 și a cererii reconvenționale depusă de Garștea Alexandru în contradictoriu cu Enachi Mihail, privind constatarea nulității contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017, în latura respingerii pretențiilor privind încasarea datoriei conform contractului de împrumut nr.01/2017 din 18.09.2017 și se încasează de la Garștea Alexandru în beneficiul lui Enachi Mihail suma împrumutului în mărime de 5 000,00 (cinci mii,00) euro, 660,00 (șase sute șasezeci,00) euro penalitatea și dobânda de întârziere în sumă de 4.972,57 euro, conform cursului BNM la momentul executării hotărârii și cheltuieli de judecată compusă din plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 5.500,00 (cinci mii cinci sute,00) lei și cererii de apel în sumă de 5.795,11 (cinci mii șapte sute nouăzeci și cinci,11) lei și taxa de timbru în sumă de 200,00 (două sute,00) lei, în rest cerințele se resping.

Se încasează de la Garștea Alexandru în beneficiul statului deferența taxei de stat neachitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 679,83 (șase sute șaptezeci și nouă,83) lei (6179,83-5500,00).

În rest, hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 30 octombrie 2024, se menține fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,

Judecător Stanislav Grosu

Judecătorii: Mariana Sajin Alina Țihonschi